Maior patz p Aresto telē in textu. Secō patz quia idez est ꝓcessus nature z artis. qz si natura faceret domū faceret eam eodē mō quo fit ab arte. et si ars posset facere hominē vel equū siliter ꝓcederet sicut natura. Et cā vtriusqz est. qz ꝓprius actus vult fieri in ꝓpria potētia seu materia. Etiā natura facit de possibilibꝫ semp qđ melius est. et nō ꝓformat se ꝑditōi materie fm qđ talis materia exigit z nata est ꝓuenire ipsi forme. Sic etiā ars formam serre introducit in materiā ferreā que est dura. Minor pz in exemplo qđ antiq̄ ꝑ se nitūtur adducere. Verbi grā in domo ꝓsentimus eis qđ grauiora locātur deorsum z leuia sursum. sed nisi talis dispositio ꝓferret ꝓuenientiaz finiꝫ ꝓter quā domus edificat. nullatenus talis dispositio obseruaret. Et est finis ipsius domus diuturna ꝑmanentia domus. ad ꝑseruādū inhabitantes a cauматibꝫ et imbribꝫ z aliꝫ impedimentis Conclusio pz siliter sicut i artificialibꝫ. qz duricies et grauitas lapidis requirit qđ materia sic dispositа ponat inferius et deinde leuia supius. sed tū talis ordinatio resoluit in aliā causam ꝑncipaliorē. videlz qđ tali dispōne existente diutius ꝓseruatur domus in esse vt posset ꝓseruare inhabitantes a multis nocumentis. Siliter forma serre non induceret ferro nisi materia esset dura. sed hoc nō est ꝑncipaliter ꝓpter materiā. sed nisi esset in tali matrria forma serre nō esset vtilis ad finem in quē ordinat. Et pari mō est in naturalibꝫ. igit ꝓclo vera Corrolariū ꝑmū. Quāuis sint qđam ꝓuenientie finiū z ꝑncipioꝝ: tū in ipsis manēt differentie quarūdā ꝓprietatū. Prima ps corrolarij pz multipliciter. Primo qz sicut rōcinando ꝓcedit a ꝑncipio in ꝓclusionē in disciplinabilibꝫ. sic in via rōcinatōis inter finem et media eius ꝓcessus incipit a fine z ꝓgreditur versus media. Nam ꝑmo medicus intendit sanitatē. q̄ haberi nō potest nisi materia peccāte expulsa. ad cuius expulsionem requritur potio amara. sed potio amara nō operabit nisi materia sit mollificata. ꝓter qđ oportet prelibare aliquas siropas q̄ effectū debitū nō attingūt nisi precedant diete. precipit ergo medicus infirmo vt abstinentiam custodiat. et ab illa incipit exterior executio. Secūdo. sicut ꝑncipijs existentibꝫ veris ꝓclusio erit vera. ita si finis sit bonus. id est habeat bonitatē. etiaz media fm qđ hmōi erūt bona. Tercio sicut ꝑncipia sunt cause veritatis que est in ꝓclone. ita bonitas finis est causa bonitatis respectu mediorum. fm qđ media sunt ad illum finē. Similiter sicut ꝓclo potest esse vera licet ꝑmisse non sint vere. ita ꝓtingit ꝑ bonū mediū ꝓuenire ad malū finem. Sicut ypocrita acquirit vanam gloriā z famā apud populū per bona silia operibꝫ bonoꝝ Secūda ps eiusdem corrolarij patz ꝑmo. qz in doctrinis nō est nisi vnus ꝓcessus. fz respectu finiū est duplex ꝓcessus. Secūdo qz aliter accidunt est et nō est circa fines et ꝑncipia. Tercio qz si ꝓmisse sint vere. oportz ꝓclonem simplr esse verā. sed non oportz qđ si finis sit bonus. qđ mediū simpliciter sit bonū qz nō est furandū ꝓter dare elemosinas Corrolariuz secūdū. poni debet materia que vocat ꝓmunis: in qbusdam diffinitōibꝫ bonis. Patz qz qđam diffinita cōcipiūt ꝓfuse et indistincte materiā. et ꝑ ꝓsequens in diffinitione que explicat occulta in diffinito oportet ponere talē cōmunē materiā. vt si dicat serra est quoddaz artificiatum dentatū ferreū ad inscisionem lignoꝝ. aut domus est qđ ꝓpositū ex lignis et lapidibꝫ Ad rōnem dōm qđ materia hz suā necitatē quā dat effectui a fine. z ḡa fine est simpliciť z ꝑncipaliť rō necitatis. Et hec de dubijs secūdi.

Quoniā aūt natura est principiū mo

Circa initiū tertii

libri phisicoꝝ Queriť primo. vtrum eaz qui habet motus ignorantiam: necesse sit ignorare naturam. Pro parte affirmatiua est phūs in littera. Sed ꝑ ptē negatiua arguitur dupliciter. Primo natura non dependet a motu in essendo. ergo nec in cognoscendo. Antecedens probatur. qz natura est ꝑncipium motus. Sed ꝓsequentia patet. qz eadem sunt ꝑncipia essendi z cognoscendi. Secūdo sic. sicut natura est principiū motus. ita etiā est ꝑncipiū quietis. ergo sicut natura cognoscit ꝑ motum. ita potest cognosci ꝑ q̄rem. et per ꝓsequens ignorato motu non est necesse naturam ignorare. Tenet ꝓña. qz natura ꝑt cognosci ꝑ quietem.

Maior Id quod est natura potest esse cognitum: ab eo qui actu non cognoscit motū.

Minor. Ex necessaria ꝓcluditur ꝓsequentia: qđ ignorato motu ignoratur et natura.

Conclusio. Non est igit necessariū necessitate cōsequentis sed ꝓsequētie: si ignoret motus naturam ignorare.

Maior probat. qz forma et materia possunt cognosci prout sunt principia substātie: nō habēdo ꝓsiderationez de motu. et tūc id qđ est natura cognoscitur absqz motu

Minor ꝓbatur. qz illa est necessaria ꝓsequētia. motꝰ ignorat. ergo et natura. Patz qz natura ꝓsignificat motum qui est de rōne nature. sed ignorata diffinitiōe necesse est diffinitū ignorare Conclusio patz quo ad primā partē. qz illa nō est necessaria. natura ignorat. cū sit in materia ꝓtingenti. sed in ꝓpōnibꝫ de materia ꝓtingenti potest esse necessaria consequētia. vt dicendo si sortes currit sortes mouetur. et talis necessitas ꝓsequētie est in ꝓposito Corrolariū primuz. determinare de motu et mutatione: pertinet ad foꝝ naturalis scientie. Patz qz hec scientia intendit de natura et rebꝫ naturalibꝫ. sed motus ꝑtinet ad rōnem nature intantū q̄ ignorato motu necesse est naturā ignorare. Etiā omnis ꝑfecta scientia considerans de aliquo ꝓsiderat etiā quecūqz sunt de rōne illius et omnia illa a quibꝫ eius cognitio dependet. sed cognitio nature dependet ex cognitiōe motus. ergo corrolariū verum Secūdū corrolariū. Spectat ad phīcū determinare: de infinito loco vacuo et tempore Patz qz illa q̄tuor vel habent per se ordinem ad motū. vel motus hz ordinem ad ipsa. vt sufficienter declarat circa textū. igit.

Ad rōnes. Ad primā dicendū. q̄ procedit de ordine cognitiōis sumpto ex parte cognoscibilis. qui est a priori sed ex parte cognoscentis z a posteriori verificat dictuz phī Ad secām dicit negando vltimam ꝓsequentiā. qz quies nō potest cognosci nisi ꝑ motū sicut ꝑuatio ꝑ suuz habitū. ideo ignorato motu necesse est ignorare quietem et per ꝓsequens naturam

Querit secūdo. Vtrū phūs volēs diffinire motū: ꝓuenienter ꝑmittat tres diuisiones entiū. Pro pte affirmatiua est phūs in littera. qui ponit tres diuisiones Prima est diuisio entis ꝑ actū z potentiā. Secūda est diuisio entis in actū ꝑ decē ꝑdicamenta. Tercia est diuisio vnius generis entiū. scz relatiuoꝝ penes coꝝ ꝑdicamenta. qz q̄dā

relatiua fundãtur in ẽntitate. ⁊ q̃dam in actiõe ⁊ passiõe

Sed ꝓ pte negatiua arguit̃ ꝓmo. qz ens in potẽtia nõ est ens. qz ens dr ab existendo. g̃ male ponit̃ ꝓma diuisio.

Secõo sic. phus q̃nto metaphisice pus diuidit ens in decẽ p̃dicamenta. et postea vnũq̃q; in ens in potentia ⁊ ens in actu. g̃ hic male subuertit hũc ordinẽ Tercio sic phs hic nõ ponit oẽs modos relatiuoꝝ. g̃ tercia diuisio est insufficiens. Añs ꝑz ex q̃nto metaphisice

Maior. Via diuisiua ẽ diffinitõi multũ ꝑ picia: Minor. Ex triby phi diuisioniby: ꝑt aliqualiter cognosci natura ipsius motus.

Conclusio. Igit̃ ad venãdum motus diffinitionẽ: ꝓueniens fuit ꝓmittere triplicem famosam diuisionem

Maior relinq̃tur nota ex phõ secõo posteriorꝝ. vbi manifeste habet̃ q; diffinitio multũ iuuat ad cognoscendum qõ q̃d est. Sed minor ꝓbat̃. qz ex ꝓma diuisione cognoscit̃ q; motus est aliquid scilz ens. ex secũda habet̃ q; est reducibilis ad p̃dicamentũ. ex tercia q; motus cõsistit in ꝓpatione siue habitudine mouẽtis ad motũ. Et sic patz q; iste diuisiones ea ꝓtinẽt̃ que valde subseruũt ad ꝓstituendũ diffinitõem motus. vt patebit infra circa diffinitionẽ motus Conclusio relinq̃tur nota Corrolariũ ꝓmũ. Ens diuidit̃ ꝑ actũ ⁊ potentiã: rangz ꝑ diuisionez sufficiẽter assignatã. Patz ex declaratõe ꝓme diuisionis

Secũdũ corrolariũ. Ens diuidit̃ in decẽ p̃dicamẽtoꝝ genera: sicut in ea que realiter sunt ꝓmo diuersa. Patz ꝑ Aresto. hic in littera expl̃se hoc asserentẽ. Dicit em̃ q; nullum est cõe in his p̃dicamentis accipere. Et ponit sctus Thomas in isto passu Aresto. vnã sufficientiã quã recitaui in copulatis veteris artis. quare nõ est necessariuz eãdem hic repetere. Corrolariũ terciũ In ẽntitate actione ⁊ passione: fundat̃ relatiuũ fm esse. Patz inductiue qz duplũ et triplũ fundant̃ sup ẽntitatẽ. sed pater ⁊ filius fundãtur sup actionẽ ⁊ passionez. scz sup genuisse ⁊ genitum esse. Similiter dñs et seruus sup coercere et coerceri.

Ad rõnes Ad ꝓmã dr. q; ens captũ maxime trãscendenter ꝑ quolibet intelligibili. verificat̃ etiam de illo qõ est in potentia. Ad secũdaz dr. q; illa mutatio ordinis ꝓuenit ex equiuocatiõe entis. similiter ex eq̃uocatiõe actus et potentie. de quiby habet alibi videri Ad terciã dicit̃. q; phus hic solũ ponit illos modos relatiuorum qui ibi sufficiunt ad notificandũ q; motus et mobile sũt relatia

Querit̃ tercio Utrũ motus sit idem cũ suo ad quẽ termino et semꝑ eiusdem generis cũ eo. Pro pte affirmatiua arguit̃ auctoritate phi hic et in quinto phisicorꝝ. vbi dicit q; motus denoiat̃ a termino ad quem ⁊ capit̃ spẽm ab illo tangz ab aliquo indiuisibili. Sed pro parte negatiua arguit̃. qz motiuũ est res successiua. et desinit suo termino ad quem existente. ⁊ ipse terminus est res ꝑmanẽs. g̃ nõ sunt idem. Tenet ꝓña. qz hñt oppositas ꝓditiones.

Maior. Motus acquisitiuus forme et suꝰ terminus ad quẽ: ꝓuenũt fm naturã fm genꝰ et spẽm Minor. Motus localis ꝓuenit cũ suo ad quẽ termino: in natura et genere ꝑportionabiliter loquendo Conclusio. Quãuis igit̃ motus et suus terminus ad quem distinguant̃ ratiõe: sunt tñ eiusdẽ generis et essentie.

Maior ꝓbatur inductiue. qz motus calefactiõis est eiusdem nature eiusdẽ generis et eiusdẽ spẽi cũ caloꝛe ad quẽ terminat̃. Et siliter generatio est eiusdẽ materie cuz forma ad quã terminat̃. Cuius rõ est. qz ꝑfectũ et imꝑfectũ respectu eiusdẽ forme nõ variãt spẽm. sed motꝰ est actus imꝑfectus. terminus aũt ꝑfectus. vt patebit infrius. Dicit̃ aũt in maiore (motus acquisitiuus forme) ꝓpter corruptionẽ que est ad non esse. et ita debet eius iudiciũ dari potius penes terminũ a quo. eo q; terminꝰ ad quẽ nõ est ꝑ se intentus. Minor ꝑz. qz vbi dr circũscriptionẽ facta a loco in locatũ et motus localis est acquisitio tal̃ circũscriptiõis. Est tñ notandũ q; intentio ipsius mobilis nõ est ad ipsam circũscriptionẽ tãtũmodo acceptam. sed vt ꝑ eã mobile ꝓsequit̃ influxui celesti sibi ꝓuenienti. aut ꝓut habet debitũ ordinẽ cũ aliꝭ corporiby vniuersi. et fm hoc ꝓpletus terminus ad quẽ in motu locali includit̃ res pluriũ p̃dicamentoꝝ. scz aliquid de secũda specie q̃litatis et aliquid de relatione. Conclusio quo ad primã partẽ ꝓbatur. qz differũt fm ꝑfectũ et imꝑfectum. siliter fm tendentiã et nõ tendentiã. et ideo constat non manere motũ et tamen manere terminũ ad quẽ Sed secũda pars sufficienter est ꝓbata ꝑ predicta.

Corrolariũ. Minus bene dicit̃ motũ esse fluxum: forme fluenti supadditum. Patet. qz si motus significaret fluxũ supadditũ forme. tũc nõ susciperet spẽm a termino ad quem. qz ille fluxus realiter distinguitur a termino ad quẽ. cũ fluxus sit in vno p̃dicamento. ⁊ terminꝰ ad quez in alio Ad rõnem dõm. q; soluz ꝓbat distinctionẽ rationis inter motũ et terminũ ad quẽ. quã quidẽ distinctionem admittit cõclusio

Querit̃ quarto. Utrum diffinitio motus ꝓma: in q̃ dicit̃ q; est actus entis in potentia fm hm̃oi. sit sufficiẽter assignata. Pro parte affirmatiua est phus in littera. quiꝭ ꝓbat illã diffinitionẽ esse bonã tripliciter. scz ꝓmo ꝑ expla. secũdo cũ manifestat singulas ptes diffinitiõis. ⁊ tercio totam diffinitionẽ. Sed pro parte negatiua arguitur primo. qz qõ est in actu nõ mouetur. sed habens motum mouet̃. ergo non est in actu per motũ. et ꝑ cõsequẽs motus non est actus entis. id est mobilis. Secũdo sic. omne accidens est actus entis in actu. sed motus est accidens. igit̃. Maior ꝓbatur. qz accũs habz ꝑ subiecto totũ ꝓpositũ ex actu et potentia

Maior. Omnis motus: est quidam actus Minor. Motus est actus alicuius: nõ fm q; sibi inest actus alius Conclusio. Patet igit̃ tam expl̃is q̃z rõniby phi: q; motus est actus entis in potentia fm q; hm̃oi.

Maior probat̃. qz omne illud dicit̃ actus quo aliq̃d fit in actu ꝓius in potentia existens. sed aliquid fit in actu ꝑ motũ ad quẽ ꝓius fuit in potentia. igit̃. Sicut expli gratia. edificabile dicit potentiã ad aliquid. cũ autem fm hanc potentiã quã ꝓportat reducit̃ in actũ. tũc dicitur q; edificat̃. et pari mõ est in aliꝭ. Et additur in ꝓpositione (quidam) quia non est actus simpliciter sed actus imperfectus. Minor probatur exꝑliter. quia qñ in ere fit motus ad formaz imaginis ꝓstat q; est actu ex ꝑ formam eris. sed ille motus sibi nõ conuenit fm q; est

actu es. qz tunc semp mouereꝛ ꝯdiu est es. qđ est falsum igit ꝛc. Etiã pbaꝫ ꝑ vnã regulã. qz ois actus est eius actus in quo semp inuenit. sed motus semp inuenit in eo qđ est in potentia. ꝛ non in eo qđ est in actu. g̃ motus est actus entis in potẽtia. Maioꝛ ꝑbaꝫ. qz lumen facit dyaphonũ esse in actu qđ ꝓus erat in potentia. ꝛ semp inuenitur in diaphono. ergo dicit actꝰ diaphoni. Sed minoꝛ patz ex ĩmediate dictis Conclusio relinq̃tur nota ꝑt exempla ꝛ rõnes ꝓbi quas implicat Corrolariũ ꝓmũ Oratio ꝑ diffinitiõe motus posita nõ valeret si quis aliquã clausulam diffinitionis subtraheret. Patet quia ad rõnem motus requirũtur quatuoꝛ ꝓditiones Prima q̃ subiectũ habeat aliquid in actu. Secũda q̃ ĩmpfecte habeat illum actũ. Tercia q̃ ille actus ĩmpfectus ꝓsidereꝫ in oꝛdine ad vlteriozem actũ. Quarta q̃ talis actus cõsidereꝫ in oꝛdine ad aliquod ꝓus qđ se habet in potentia ad ipsum. Sed si aliqua clausula subtraheret que ponit in diffinitione motus. tũc hmõi ꝓditiões nõ obseruarentur. vt patz experiri volenti. igit Corrolariũ secũdum. Quedã diffinitiões ab antiquis date: sunt multis modis incõuenienter assignate. Patz verbi gra. nam ꝙdam dixerũt motum esse alteritatẽ. alij inequalitatem. alij veꝛo dixerũt q̃ motus esset non ens. sed motiua illoꝝ sunt cassa ꝛ vana. put amplius patz in textu. igit. Ad rationes. Ad ꝑmã dicit q̃ mobile est in actu ĩmpfecto ꝙ motum. sed mouet ad actũ ꝑfectum. Ad secãm dicit q̃ motus est actus entis in actu substãtiali. nõ fm q̃ est in actu. sz fm q̃ in potẽtia. vt satis pz ex declaratiõe mioꝛis

Mouetur autem et mouens omne

Querit primo.

Vtrũ secũda diffinitio motus sit materialis respectu ꝑme: in qua dicit q̃ motus est actꝰ mobilis fm q̃ mobile. Pro parte affirmatiua arguit. qz illa secũda diffinitio ꝓbaꝫ ꝛ demonstrat de diffinito ꝙ ꝑmã diffinitiõem. ergo est materialis respectu ꝑme. Tenet ꝓsequentia. qz illa est differentia inter diffinitõem materialem ꝛ formalẽ q̃ materialis demonstrat ꝙ formalem. Añs ꝓbaꝫ. qz ex quo motus est actus entis in potẽtia. sequitur q̃ sit actus mobilis fm q̃ mobile. Sed ꝓ parte negatiua arguit. qz ambe diffinitiões motus dant ꝙ subiectũ. g̃ vna nõ est magis materialis ꝙ alia.

Maioꝛ. Prima diffinitio motus data per primas differentias entis: meretur titulum formalis diffinitionis Minoꝛ. Subiectũ cõtractum scz mobile: tollit a secũda diffinitione rõnem forme Conclusio. Igitur secũda diffinitio motus est materialis: et respectu ꝑme minus principalis

Maioꝛ patz. qz prima diffinitio datur ꝙ actũ ꝛ potentiã. sed actus ꝛ potentia sunt de ꝑmis differentijs entis et sic datur ꝙ prioza. sed prius cõparatur ad posteriꝰ habet rõnem forme. quare seq̃tur q̃ prima diffinitio sit formalis Minoꝛ pz. qz de rõne forme est cõicabilitas. sed ꝛactio impedit cõicabilitatem. ergo etiã tollit rationẽ forme. Sed q̃ secũda diffinitio detur ꝙ subiectũ ꝛactũ patz. qz datur ꝙ mobile qđ est minus cõe ꝙ ens Conclusio ꝓbaꝫ quo ad secũdaz partẽ. qz forma est principalioꝛ ꝙ materia. sed prima diffinitio dicit formalis a forma que a prioꝛi notificat. et ista secũda dicit materialis a materia. ergo ꝓpter transsumptõem hmõi subtilitudinis secũda diffinitio respectu ꝑme dicitur minus principalis

Et q̃ illa secũda diffinitio motus sit bona sufficienter ꝙbatur in littera. qz licet qñq̃ motus sit actus mouẽtis. hoc tũ est ꝙ accns. qz ꝓuenit sibi ĩq̃tum agit ꝙ ꝛactuz sed omne agens per ꝛactũ in agendo repatit. ꝛ sic motus nõ est actus mouentis ĩq̃tum mouens. sed ĩq̃tũ mobile. vt dicit ista diffinitio secũda. Etiaz mouens ĩq̃tũ mouens est in actu. sed motus est actus entis i potentia. ergo repugnat mouenti ĩq̃tum hmõi. Ad rõnem dicendũ. q̃ ille due diffinitiões dantur ꝙ subiectũ. sed diuersimode. qz prima datur ꝙ subiectuz generale et incõtractũ. quare dicit formalis. sed secũda datur ꝙ subiectũ spẽale et ꝛactũ. quare uocat materialis.

Querit secũdo.

Vtrũ actio et passio sint idem actus et realiter motus vnus. Pro parte affirmatiua est Aristoteles in littera. qz sunt actus quẽ agens agendo causat. et quẽ mobile patiendo recipit. vt patet ex diffinitiõe vtriusq̃ Sed ꝙ parte negatiua arguit. qz actio ꝛ passio distinguũtur ꝓdicamentaliter. g̃ non possunt esse idez actus et vnus motus realiter. Tenet ꝓsequẽtia. qz ꝓdicamẽta sunt a toto genere essentialiter ꝛ realiter distincta.

Maioꝛ. Motus respectu mouentis ꝛ moti est vnus actus re: sed differens ratione.

Minoꝛ. Actio ꝛ passio vt loquitur phisicꝰ sunt huiusmodi actus. Conclusio. Igitur actio et passio loquendo phisice: sunt realiter idẽ actꝰ ꝛ vnus motꝰ. licet differant rõne

Maioꝛ ꝑbaꝫ. qz idem est qđ mouens in agendo causat. et qđ motũ patiendo recipit. put patz gñ ignis calefacit aquam. Sed q̃ differant rõne pz. qz nisi sic tunc quicquid ꝓueniret mobili respectu motus hoc ꝓueniret mouẽti. Et huius ponit exemplum Aresto. in littera. qz idẽ est spaciũ ascẽdẽtis ꝛ descẽdẽtis. tũ differẽs rõne fm q̃ ꝓpaꝫ ad terminũ sursũ ꝛ ad ṫminũ deorsũ. Silr eadẽ ẽ distantia ab vno ad duo et ecõtra. sed tũ differunt rõne. qz distantia ab vno ad duo dicitur subdupla. et econtra incipiendo a duob; ad vnũ dicitur dupla. Minoꝛ ꝙbatur. quia phisicus loquens de actione capit ipsam ꝓ forma acta et ꝓducta ab agente in patiens. et illaz forꝫmam ꝓparatã ad agens appellat actionẽ. sed ꝓparatam ad mobile vocat passionẽ. sed illa forma sic ꝙducta dicit motus et actus tam mouentis ꝙ mobilis Cõclusio relinq̃tur nota ex dictis Corrolariũ ꝓmũ. Actus non semp subiectatur in eo cuius actus dicitur. Patz q̃ mouens habet actũ qui est in mobili. licet denoietur denoiatione extrinseca a mouente. qz dicit actio ab agente. non quasi sit in agente. sed quia est ab ipso Corrolariũ secũdum. Extrema vniuersaliter credere ꝓpter ꝓuenientiaz cum medio inter se ꝓuenire: facit sepius in errorẽ incidere. Patz quia causat fallaciam accidentis. vt patz sic arguendo. animal est asinus. homo est animal. ergo homo est asinus. Et ergo ꝙ̃ actio et passio sint vnus motꝰ non tamen sequitur q̃ agens sit patiens. et q̃ discere sit docere. ꝛ sic de alijs. quia omnia ista argumenta pertinent ad fallaciam accidentis Corrolarium tercũ. Non cõpletur ratio ipsius motus absq̃ ꝓcursu anime rationalis Patet quia motus in rerum natura nihil est aliud ꝙ̃ actus imperfectus. qui est inchoatio quedam actus ꝑfecti